

8 Νοεμβρίου, 1996

[ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΧΡΙΣΤΟΥ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΔΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΚΑΙ/Ή ΑΛΛΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 1056/95)

Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Λόγοι ακυρώσεως
— Έλλειψη αιτιολογίας — Η δυνατότητα συμπληρώσεως της ελλεί-
πουσας αιτιολογίας από τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου —
Όρια — Αποκλεισμός της μορφώσεως πρωτογενούς γνώμης από το
δικαστήριο — Η αναιτιολόγητη απόφαση είναι παράνομη — Περι- 5
στάσεις της χωρίς αιτιολογία απόρριψης αιτήματος για χορήγηση συ-
ντάξεως ανικανότητας στην κριθείσα περίπτωση.

[Πέραν των ανωτέρω τίτλων η απόφαση του Δικαστηρίου διαβά- 10
ζεται ως σύνολο].

Η προσφυγή επιτυγχάνει με έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Vassiliou v. Republic (1982) 3 C.L.R. 220, 15

Alexandra Rent a Car Ltd v. Republic (1984) 3 C.L.R. 1105,

Γεωργίου v. Δημοκρατίας (1989) 3 Α.Α.Δ. 475, 20

Παπαχαράλαμπος και Άλλοι v. Δημοκρατίας (1989) 3 Α.Α.Δ. 703,

Τομιλλής ν. Οργανισμός Κυπριακής Γαλακτομικής Βιομηχανίας
(1990) 3 Α.Α.Δ. 4670,

5 *Stilvi General Cleaners Ltd ν. Διευθυντή Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ.ά.*
(1993) 4 Α.Α.Δ. 681.

Προσφυγή.

10 Προσφυγή εναντίον της απόρριψης της αιτήσεως του Αιτητή
για σύνταξη ανικανότητας.

A. Βρωνίδης, για τον Αιτητή.

15 *A. Χριστοφόρου*, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων
η αίτηση.

Cur. adv. vult.

20 ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ.: Με έντυπο ημερομηνίας 29 Σεπτεμ-
βρίου 1995, Εξεταστής Απαιτήσεων του Τμήματος Κοινωνικών
Ασφαλίσεων πληροφόρησε τον αιτητή πως η αίτησή του για σύ-
νταξη ανικανότητας που υπέβαλε στις 15 Μαρτίου 1995, απορρί-
φθηκε. Με τη διαγραφή των πέντε από τους έξι πιθανούς λόγους
25 απόρριψης που περιέχονται στο έντυπο, παρέμεινε ως η αιτιολο-
γία της απόφασης το ότι “το ποσοστό της ανικανότητάς σας για
εργασία είναι χαμηλότερο του 66 2/3% που προβλέπει η νομοθεσία
Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τη χορήγηση σύνταξης ανικανότη-
τας”.

30 Ο αιτητής προσβάλλει την απόφαση με τον ισχυρισμό πως εί-
ναι ανατιολόγητη και προϊόν πλάνης, κατάχρησης και υπέρβασης
εξουσίας αφού βρίσκεται σε αντίφαση προς τα αποτελέσματα των
ιατρικών εξετάσεων στις οποίες υπεβλήθη. Κατά τους καθ' ων η
35 αίτηση, η αιτιολογία που περιέχεται στην προσβαλλόμενη απόφα-
ση “είναι σαφής, νόμιμη και πλήρης και ως εκ της φύσεως της υπό-
θεσης συμπληρώνεται από τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου”.
Στηρίχτηκε σε γεγονότα που προέκυψαν από έρευνα που διεξά-
χθηκε και, όπως εισηγούνται, η ουσιαστική κρίση της διοίκησης
όπως διαμορφώθηκε πάνω στη βάση τους, ήταν εύλογα επιτρεπτή.

40 Το πρώτο που πρέπει να επισημανθεί είναι πως δεν είναι ακρι-
βές ότι εκκρεμούσε στις 29 Σεπτεμβρίου 1995 η αίτηση του αιτητή
που λήφθηκε στις 15 Μαρτίου 1995. Αυτή η αίτηση είχε εγκριθεί.
(βλ. επιστολή ημερ. 19 Μαΐου 1995, ερ. 4 στο φάκελο). Δεν έχουν

αναφερθεί οι διάδικοι σε οποιαδήποτε νομοθετική διάταξη αλλά θα μπορούσε ίσως να σημειωθεί εδώ το άρθρο 75(1) του περι Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου του 1980 (Ν. 41/80 όπως τροποποιήθηκε) σε σχέση με τις περιστάσεις κάτω από τις οποίες “ο εξεταστής απαιτήσεων δύναται να αναθεωρήσει πάσαν απόφαση εκδοθείσαν υπ’ αυτού, επί οιασδήποτε απαιτήσεως”. Περιλαμβάνεται σ’ αυτές τις περιστάσεις η διαπίστωση πως η απόφαση εκδόθηκε εν αγνοία ουσιώδους γεγονότος ή κάτω από πλάνη ως προς τέτοιο ουσιώδες γεγονός.

5

10

Συνοψίζω τα γεγονότα με τη χρονολογική τους σειρά. Ο αιτητής υπηρέτουσε ως Ανώτερος Λιμενικός Λειτουργός στην Αρχή Λιμένων Κύπρου. Η Αρχή, μετά από γνωμάτευση Ιατρικού Συμβουλίου, αποφάσισε την αφυπηρέτησή του για λόγους υγείας από 20.12.94. Με αίτηση που φέρει ημερομηνία 23 Φεβρουαρίου 1995 (λήφθηκε στις 15 Μαρτίου 1995), ο αιτητής διεκδίκησε σύνταξη ανικανότητας. Αναφέρεται σ’ αυτή σε τραυματισμό του κατά τη διάρκεια των επιχειρήσεων στη Τηλλυρία το 1964, σε εγχειρήσεις στις οποίες υποβλήθηκε και στα προβλήματα υγείας που αντιμετώπιζε και που επιδεινώθηκαν τα τελευταία χρόνια. Σύμφωνα με ιατρική έκθεση ειδικού νευροχειρουργού στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας που υποβλήθηκε σε σχέση με τη διεκδίκηση του αιτητή, τραυματίστηκε στη σπονδυλική στήλη, υπεβλήθη σε πολλαπλές χειρουργικές επεμβάσεις και είναι ανίκανος για εργασία. Ο Εξεταστής Απαιτήσεων, με την επιστολή του ημερομηνίας 19 Μαΐου 1995, πληροφόρησε τον αιτητή πως η αίτησή του εγκρίθηκε.

15

20

25

Στις 31 Μαΐου 1995 ο Διευθυντής Κοινωνικών Ασφαλίσεων ζήτησε από τον Επαρχιακό Λειτουργό Κοινωνικών Ασφαλίσεων Λεμεσού τη λήψη γραπτής κατάθεσης από τον αιτητή και άλλα πρόσωπα που θα μπορούσαν να δώσουν αξιόπιστες πληροφορίες. Αντικείμενο της διερεύνησης ήταν το κατά πόσο ο αιτητής “εργάζεται ή συμβάλλει στην διεξαγωγή της εργασίας του, αν ναι σε ποιο βαθμό και ποια τα εισοδήματά του”. Λήφθηκαν δυο γραπτές καταθέσεις από τον αιτητή και βρίσκεται επίσης στο φάκελο επιστολή εγγεγραμμένου λογιστή αναφορικά με τις δραστηριότητές του. Προκύπτουν τα ακόλουθα:

30

35

Τα σοβαρά προβλήματα από τα κατάλοιπα του τραυματισμού του αιτητή, τον υποχρέωσαν στη λήψη διαδοχικών και μακρόχρονων αδειών απουσίας και οδήγησαν στην απόλυσή του από την Αρχή Λιμένων Κύπρου. Από το 1983 ο αιτητής ασχολείτο ερασιτεχνικά με τη γλυπτική και πραγματοποίησε αριθμό εκθέσεων των έργων του. Με την αφυπηρέτησή του, για να απασχολείται κάπως

40

ο ίδιος αλλά κυρίως για να βοηθήσει τα παιδιά του, συνέστησε την εταιρεία Inka Costa Co Ltd και επένδυσε τις οικονομίες του σε “γκαλερύ” στην οποία θα εκτίθενταν και θα πωλούνταν γλυπτά δικά του και εισαγόμενα χειροποίητα έργα τέχνης. Πραγματοποίησε 5 δυο επισκέψεις στις Φιλιππίνες και εισήξε έργα τέχνης τα οποία όμως, όπως και τα δικά του, παρέμειναν κατά το μέγιστο μέρος τους απώλητα. Η προσδοκία του πως τα παιδιά του θα επιδεικνυαν ενδιαφέρον και θα αναλάμβαναν, κυρίως η κόρη του, τη διεύθυνση της επιχείρησης, διαψεύσθηκε. Η κακή κατάσταση της 10 υγείας του δεν του επέτρεπε να συνεχίσει τις προσπάθειές του. Η “γκαλερύ” λειτούργησε μεταξύ της 8 Απριλίου 1995 και 30 Ιουνίου 1995 με υπάλληλο τη νύμφη του, αλλά με μηδαμινή απόδοση. Είχε δαπανήσει £40,000, κάλυπτε και τα έξοδα λειτουργίας της και είχαν πραγματοποιήσει πωλήσεις μερικών αντικειμένων συνολικής 15 αξίας £2.500, μόνο κατά την ημέρα των εγκαινίων. Στις 30 Ιουνίου αποφασίστηκε η πώληση της επιχείρησης, αναγγέλθηκε το γεγονός με ανακοίνωση στην προθήκη της “γκαλερύ”, η νύμφη του αιτητή απολύθηκε και οι δραστηριότητες της εταιρείας τερματίστηκαν. Ο αιτητής δεν ήταν έμμισθος της εταιρείας και δεν 20 πραγματοποίησε οποιοδήποτε εισόδημα. Την εικόνα συμπληρώνει η έκθεση Ιατρικού Συμβουλίου ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 1995. Στην έκθεση απαντάται καταφατικά το ερώτημα αν είναι μόνιμα 25 ανίκανος ο αιτητής για άσκηση του επαγγέλματος του Ανώτερου Λιμενικού Λειτουργού και αρνητικά το ερώτημα αν μπορεί να ασκεί οποιοδήποτε άλλο επάγγελμα, εκτός του συνήθους επαγγέλματός του.

Δεν υπάρχει τίποτε στο φάκελο που θα μπορούσε να αποκαλύψει τις σκέψεις που οδήγησαν στην προσβαλλόμενη απόφαση. Η 30 έκθεση της Επιθεωρήτριας Κοινωνικών Ασφαλίσεων που ανέλαβε την έρευνα, απλώς παραθέτει με συντομία τα γεγονότα όπως τα ισχυρίστηκε ο αιτητής στις καταθέσεις του. Η κρίση πως το ποσοστό της ανικανότητας του αιτητή για εργασία είναι χαμηλότερο του 66 2/3% που εμφανίζεται μόνο στην επιστολή που του απεστάλη, απολήγει εντελώς μετέωρη. Δεν επεξηγείται με οποιοδήποτε 35 τρόπο το σκεπτικό που τη στηρίζει και δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι προκύπτει ως το συμπέρασμα από κάποια σύνδεσή της προς οτιδήποτε το συγκεκριμένο που περιέχεται στο φάκελο. Όπως έχει 40 εξηγηθεί επανηλειμμένα, η δυνατότητα συμπλήρωσης της αιτιολογίας από το περιεχόμενο του φακέλου δεν σημαίνει πως ενδιατρίβει το Δικαστήριο στα γεγονότα για να μορφώσει πρωτογενή γνώμη αναφορικά με το ζήτημα που εξετάζεται πάνω στη βάση των επιχειρημάτων που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της δίκης. Όπως δε έχει τονιστεί στην υπόθεση *Vassiliou v. Republic* (1982) 3

C.L.R. 220 το περιεχόμενο του φακέλου συμπληρώνει έγκυρα την αιτιολογία μόνο εφόσον καταδεικνύει αναμφίβολα και αναντίλεκτα τους λόγους που οδήγησαν στην απόφαση. (Βλ. επίσης *Alexandra Rent a Car Ltd v. Republic* (1984) 3 C.L.R. 1105, *Κυριάκος Γεωργίου ν. Δημοκρατίας* (1989) 3 Α.Α.Δ. 475, *Μάκης Παπαχαραλάμπους και Άλλοι ν. Δημοκρατίας* (1989) 3 Α.Α.Δ. 703, *Κυριάκος Τσιμιλλής ν. Οργανισμός Κυπριακής Γαλακτομικής Βιομηχανίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 4670 και *Stilvi General Cleaners Ltd ν. Διευθυντή Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ.ά.* (1993) 4 Α.Α.Δ. 681.)

Η προσβαλλόμενη απόφαση είναι παράνομη ως αναιτιολόγητη και δεν προκύπτει άλλο ζήτημα για εξέταση.

Η προσφυγή επιτυγχάνει με έξοδα. Η προσβαλλόμενη απόφαση ακυρώνεται. Τα έξοδα να υπολογιστούν από τον Πρωτοκολλητή για να εγκριθούν από το Δικαστήριο.

Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται με έξοδα.